

**Schoolexamenreglement
2022-2023
Comenius Lyceum Amsterdam**

Datum	: 25 september 2022 (v1.1)
Auteur	: i.o.v. de schoolleiding
Vastgesteld	: 28 september 2022 (v1.1)
Goedkeuring MR (deelraad)	: 6 oktober 2022

Voorwoord

Het examenreglement van ZAAM-scholen bestaat uit een algemeen deel, dat voor alle ZAAM-scholen geldt en uit een school specifiek deel: het schoolexamenreglement.

Dit schoolexamenreglement bevat de regels die specifiek voor het Comenius Lyceum Amsterdam gelden. Het algemeen ZAAM-examenreglement is als bijlage opgenomen.

Aan het begin van het schooljaar (uiterlijk 1 oktober) wordt het schoolexamenreglement aan de inspectie overlegd en op de website geplaatst voor de leerlingen, ouders en docenten. De mavo leerlingen krijgen een papieren versie uitgereikt.

In het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) is aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen getoetst worden, in welke jaarlagen en welke periodes toetsing plaatsvindt en op welke wijze de schoolexamencijfers tot stand komen.

Aan het begin van het schooljaar (uiterlijk 1 oktober) wordt het PTA aan de inspectie overlegd en op de website geplaatst voor de leerlingen, ouders en docenten. De mavo leerlingen krijgen een papieren versie uitgereikt.

De PTA cijfers staan voor de havo en vwo los van de overgangscijfers voor bevordering. Voor mavo 3 geldt dat elke toets een PTA toets is en meetelt voor de bevordering.

Voor de procedure voor bevordering wordt verwezen naar de Overgangsnormen. In het Toetsingsoverzicht is aangegeven hoe de overgangscijfers tot stand komen.

Voor de havo en vwo geldt dat tentamens deel kunnen uitmaken van het Toetsingsoverzicht, maar een andere weging kunnen hebben voor het overgangscijfer.

In het toets- en beoordelingsbeleid staat welke soorten toetsen er zijn en hoe tentamens en toetsen opgegeven, afgenomen en nagekeken worden.

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Schoolexamenreglement Comenius Lyceum	3
Artikel 1. Algemeen	3
Artikel 2. Schoolexamencijfers	10
Artikel 3. Herkansingen	16
Artikel 4. Ziekte en overmacht	18
Artikel 5. Onregelmatigheden	20
Artikel 6. Afwijkend examen doen	24
Artikel 7. Bezwaar en beroep	27
ALGEMEEN ZAAM EXAMENREGLEMENT 2022-2023	30
Bijlagen.....	35
Zak-slaag regeling.....	35
VMBO/MAVO	35
HAVO en VWO.....	37
Plagiaatregeling.....	38

Schoolexamenreglement Comenius Lyceum

Artikel 1. Algemeen

1.1. Examen

In alle vakken die een kandidaat in de bovenbouw volgt doet de kandidaat examens. In sommige vakken wordt alleen schoolexamen gedaan, in de meeste vakken zowel schoolexamen als centraal examen. De examiner van een vak (dat is de vakdocent) geeft aan of in dat vak alleen schoolexamen wordt gedaan of beide examens. De examenprogramma's van de vakken vind je in het PTA en op het internet: www.examenblad.nl

1.2. Schoolexamen

Het schoolexamen:

- start voor mavo in klas 3 en wordt afgesloten in klas 4;
- start voor havo in klas 4 en wordt afgesloten in klas 5;
- start voor vwo in klas 4 en wordt afgesloten in klas 6.

De behaalde resultaten worden bijgehouden in een examendossier, dat in de loop van de periode waarop het schoolexamen betrekking heeft gevuld wordt.

Het overzicht van de uitgereikte eindcijfers van het schoolexamen dient voordat de cijfers naar duo gaan gecontroleerd te worden.

1.3. Afsluiten schoolexamen

De leerling heeft het schoolexamen afgesloten als hij/zij:

- het vak LO in het examenjaar heeft afgesloten met de beoordeling 'voldoende' of 'goed', én
- voor alle andere vakken die hij/zij volgt het examendossier gevuld hebt volgens het PTA én
- het profielwerkstuk afgerond is.

Voor de mavo geldt bovendien dat KV-1, het profielwerkstuk en het LOB-dossier met een voldoende of goed afgesloten is.

Voor de leerlingen die geen examen wiskunde afleggen geldt bovendien dat het schoolexamen Rekenen afgelegd is (zie artikel 2.5 op bladzijde 13).

1.4. Centraal examen

De leerling kan alleen deelnemen aan het centraal examen als:

- alle onderdelen van het schoolexamen zijn afgesloten;
- elk onderdeel van het combinatiecijfer (havo-vwo) minimaal afgerond is met het cijfer 4;
- elk examenvak zonder centraal examen minimaal afgerond is met het cijfer 4.

1.5. Uitsluiting van het examen door een leerling of door school is mogelijk:

1.5.a. Op nadrukkelijk eigen verzoek van de leerling (en met toestemming van ouders/verzorgers als de leerling jonger is dan 18 jaar).

1.5.b. Als het PTA niet volledig is afgesloten en de directeur geen reden ziet om het PTA na aanvang van het eerste examen tijdvak, doch uiterlijk drie dagen vóór aanvang van een volgend tijdvak (2e of 3e tijdvak) af te ronden.

1.5.c. Bij een 'onregelmatigheid', zie Artikel 5 op blz. 20, waaronder afwezigheid zonder geldige reden bij schoolexamen en/of centraal examen, niet voldoen aan een deadline voor het profielwerkstuk zonder geldige reden, etc.

1.6. Soorten toetsen

Het schoolexamen bestaat uit alle tentamens /toetsen die opgenomen zijn in het PTA. Dit kunnen schriftelijke, mondelinge of digitale toetsen zijn maar ook praktische opdrachten, werkstukken, onderzoeksopdrachten, handelingsopdrachten, het profielwerkstuk of andere voor het examen verplichte onderdelen. Van elke PTA-toets wordt een door de afnemer ondertekend 'proces verbaal' gemaakt waarin de aan- en afwezigheid, onregelmatigheden en toegestane persoonlijke bijzondere faciliteiten (bijvoorbeeld laptop, extra tijd, etc.) vastgelegd worden.

De examinator bepaalt een datum en tijdstip voor afname van een PTA onderdeel en bij opdrachten de wijze van inleveren. In het PTA van elk vak staat in welke periode elk tentamen gedaan wordt. Deelname aan geplande tentamens is verplicht. Het is verplicht voor de vastgestelde deadlines (deel)werk behorende bij praktische opdrachten of profielwerkstuk in te leveren. Hierbij geeft de examinator aan op welke wijze het werk ingeleverd moet worden. Dat kan fysiek, via magister, via een ELO of via een specifiek e-mail adres zijn.

1.7. Tentamenweken / toetsweken

Mavo 3, havo 4, vwo 4 en vwo 5 kennen vier periodes. De examenklassen kennen drie periodes.

Tentamenweken:

- Mavo 3 aan het einde van elke periode: vier toetsweken per jaar.
- Havo 4, vwo 4 en vwo 5 aan het einde van periode 2 en periode 4: twee tentamenweken per jaar.
- Mavo 4, havo 5 en vwo 6 aan het einde van elke periode: drie tentamenweken / toetsweken per jaar.

In een tentamenweek / toetsweek heeft de leerling geen lessen maar wel tentamens. Er kunnen op de havo en vwo maximaal drie tentamens op één dag gegeven worden, voor de mavo maximaal twee toetsen op één dag. Deelname aan geplande tentamens/toetsen is verplicht. De overige toetsen, praktische opdrachten, onderzoeksopdrachten, het profielwerkstuk en LOB-dossier (mavo) doe je buiten de tentamenweken.

1.8. Afname

In schooljaar 2022-2023 zijn de tentamenweken en de Centrale Examens op de volgende momenten:

	3M	4M	4H, 4V, 5V	5H, 6V
Periode 1	02-11 t/m 08-11	02-11 t/m 08-11	-	02-11 t/m 08-11
Periode 2	19-01 t/m 25-01	19-01 t/m 25-01	19-01 t/m 25-01	19-01 t/m 25-01
Periode 3	22-03 t/m 30-03	22-03 t/m 30-03	-	22-03 t/m 29-03
Periode 4	03-07 t/m 07-07	-	03-07 t/m 07-07	-
CE-1	-	11-05 t/m 30-05		11-05 t/m 30-05
CE-2	-	19-06 t/m 22-06		19-06 t/m 22-06

1.9. Hulpmiddelen

De toegestane algemene- en vakspecifieke hulpmiddelen zijn te vinden op www.examenblad.nl bij het betreffende jaar en zijn opgenomen in het PTA. De kandidaat krijgt bij aanvang van het schoolexamen de opgaven, eventuele bronnen, uitwerkpapier en door school verstrekte hulpmiddelen uitgereikt. De bladen met uitwerkingen, ook kladpapier, opgaven, bronnen en uitgereikte

hulpmiddelen blijven in de ruimte waar het schoolexamen is gemaakt en mogen tijdens het schoolexamen niet door de leerlingen meegenomen worden.

De kandidaat krijgt bij aanvang van het centraal examen de opgaven, eventuele bronnen, uitwerkpapier en vastgestelde hulpmiddelen uitgereikt. De opgaven en aantekeningen van het examen mogen na afloop van het examen opgehaald worden.

1.10. Regels

De volgende regels gelden bij het maken van schoolexamens:

- schriftelijke PTA-toetsen dienen met een blauw of zwart schrijvende pen gemaakt te worden, er mag niet met potlood geschreven worden;
- tekeningen dienen bij voorkeur met potlood gemaakt te worden;
- er mag alleen gebruik gemaakt worden van tijdens het tentamen uitgereikt kladpapier;
- het gebruik van correctielak (tipp-ex), -pen of -lint is niet toegestaan;
- op het voorblad van de uitwerkingen moet aangegeven worden uit hoeveel kantjes de uitwerking bestaat, op ieder kantje met uitwerkingen moet het nummer van het kantje aangegeven worden en op het laatste kantje dient met “einde” aangegeven te worden dat de uitwerking van de PTA-toets daar eindigt.

Indien bij een tentamen / toets van een eigen rekenmachine gebruikt gemaakt mag worden dient die van het voor het tentamen voorgeschreven type te zijn waarbij voor grafische rekenmachines geldt dat deze eerst in de ‘examenstand’ gezet moeten worden.

1.11. Examencommissie en examensecretaris

Taken en bevoegdheden

Bij onregelmatigheden spreekt de examencommissie alle betrokkenen en adviseert zij de directeur over te nemen maatregelen zoals vastgelegd in artikel 6.2 van het Algemeen ZAAM-Examenreglement op bladzijde 31.

Samenstelling

De examencommissie bestaat uit een oneven aantal leden waaronder de betreffende teamleider(s) bovenbouw, de door de directeur aangewezen examensecretaris eventueel aangevuld met een docent. Leden van het bevoegd gezag, de directeur, leden van de MR (deelraad), leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers kunnen geen deel uitmaken van de examencommissie.

Contact

De examencommissie kan worden geraadpleegd of ingeschakeld bij vragen of problemen (waaronder onregelmatigheden) met betrekking tot het examen. Een verzoek of het indienen van een bezwaar aan de examencommissie dient schriftelijk te worden gedaan door de leerling en / of ouder(s)/verzorger(s) bij de examencommissie:

- voor de mavo: Examencommissie-mavo@comeniuslyceum.nl;
- voor de havo-vwo: Examencommissie-vwohavo@comeniuslyceum.nl.

Na behandeling in de examencommissie wordt schriftelijk een reactie gegeven.

Examencommissie mavo

De examencommissie voor mavo 2022-2023 bestaat uit:

- de examensecretaris, mevrouw Vrolijk-Struik;
- de teamleider mavo, mevrouw Adluni;
- docent mavo, mevrouw Van Velzen-Westerhoven.

Examencommissie havo en vwo

De examencommissie voor havo-vwo 2022-2023 bestaat uit:

- de examensecretaris, de heer Kleverlaan;
- de teamleider vwo, mevrouw Terborg (voor vwo zaken);
de teamleider havo, mevrouw Prins (voor havo zaken);
- lid examencommissie, mevrouw H'mitach.

De examencommissie moet uit een oneven aantal leden bestaan. Als het gaat om havo zaken heeft de teamleider havo een stem als het gaat om vwo zaken heeft de teamleider vwo een stem. Als het gaat om algemene zaken en de stemming gelijk is, wordt de zaak voorgelegd aan de directeur.

Examensecretaris

De examensecretaris stelt elk jaar een voorstel van het examenreglement en het PTA op, en is verantwoordelijk voor het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van de schoolexamens inclusief richtlijnen voor beoordeling van schoolexamens. Voor het schoolexamen bewaakt de examensecretaris de wijze van beoordeling, de vaststelling en de juiste afsluiting van het PTA. De examensecretaris stelt de agenda's op van examencommissievergaderingen en maakt een verslag van hetgeen besloten is in de examencommissie en rapporteert dit aan de directeur.

De examensecretaris stelt de brieven op voor de uitspraken bij onregelmatigheden en raadpleegt het Examenloket en of de Inspectie bij zaken die uitgezocht moeten worden.

De administratie regelt de 'pooling': het uitwisselen van gegevens voor de tweede correctie. De schoolleiding en betreffende examencommissie bewaken de gang van zaken rondom het examen waaronder de inrichting en de uitvoering, zijn aanspreekpunt bij calamiteiten tijdens afname van het examen en openen en sluiten examens.

1.12. Inzage (school)examen

Iedere eindexamenkandidaat heeft recht op inzage van zijn of haar eigen gemaakte (school)examenwerk. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een kopie van het werk.

Schoolexamen

Inzage van schoolexamenwerk geschiedt door de leerling en de vakdocent. Inzage dient direct na de bespreking van de toets aangegeven te worden. Als de leerling bij de bespreking afwezig is en hiervoor een geldige reden heeft dient voor inzage binnen vijf schooldagen een afspraak met de vakdocent gemaakt worden. Als een leerling een toets ingezien heeft en ter plekke geen bezwaar maakt tegen de beoordeling kan niet later alsnog bezwaar gemaakt worden. Indien vakdocent en leerling er niet uitkomen dient binnen een week schriftelijk een bezwaarschrift ingediend te worden bij de examencommissie zoals in artikel 7.1.a op bladzijde 27 is beschreven.

Een bezwaar tegen een beoordeling moet de volgende gegevens bevatten:

- de volledige naam van de leerling en de klas;
- de naam van het vak en de naam van de vakdocent die de toets nagekeken heeft;
- de naam van de betreffende toets met afname datum en inzage datum;
- de inhoudelijke bezwaren tegen de beoordeling met motivatie.

Centraal examen

Inzage van centraal examenwerk geschiedt door de vakdocent onder toezicht van een lid van de examencommissie volgens de wettelijke procedure voor het inzien van examenwerk:

- Alleen de directeur geeft toestemming tot inzage in het centraal examenwerk.
- De directeur draagt er zorg voor dat inzage onder toezicht plaatsvindt.
- Inzage van digitaal gemaakt (gesloten) werk kan uitsluitend vanaf beeldscherm.
- Tijdens inzage van digitaal gemaakt werk mogen geen aantekeningen worden gemaakt.
- Er mogen door leerlingen géén kopieën of foto's gemaakt worden van het gemaakte examenwerk.
- De leerling mag maximaal één iemand meenemen bij de inzage.

Bezwaar

Indien de leerling het niet eens is met de beoordeling kan deze bezwaar aantekenen zoals in artikel 7.2.a is beschreven:

- Er vindt bij inzage geen discussie plaats over het toegekende aantal punten.
- Bezwaar dient op de kopie van het gemaakte examenwerk schriftelijk aangegeven te worden met onderbouwing.
- Het bezwaar wordt door de directeur afgehandeld.
- Aanpassing van de beoordeling vindt alleen plaats als zowel de eerste als tweede corrector het bezwaar gegrond vinden.
- Na behandeling van het bezwaar wordt schriftelijk reactie gegeven.

1.13. Bewaartermijn (school)examen

Schoolexamenwerk wordt minimaal tot 1 oktober volgend op het schooljaar waarin het werk gemaakt is bewaard door de vakdocent in het examendossier. Centrale examens worden zes maanden bewaard na het afleggen van het examen.

1.14. Onvoorzien

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de directeur.

Artikel 2. Schoolexamencijfers

2.1. De examinator becijfert of beoordeelt een aantal examenonderdelen.

2.1.a. Tentamens (toetsen in de toetsweek), becijferde praktische opdrachten of onderzoeksopdrachten, becijfert de examinator tussen de 1,2 en 10,0 op één decimaal nauwkeurig. Voor de havo en vwo geldt in de examenklas dat het gewogen gemiddelde van de becijferde deeltaetsen (als hierboven vastgesteld) één tentamen cijfer vormt op één decimaal nauwkeurig.

De cijfers 1,0 en 1,1 mogen niet door de docent gegeven worden. Het cijfer 1,0 is voor maatregelen bij onregelmatigheden.

2.1.b. Bij bewegingsonderwijs of lichamelijk opvoeding worden de tentamens met een cijfer weergegeven en het schoolexamencijfer als 'onvoldoende', 'voldoende of 'goed'.

Op de mavo wordt het schoolexamencijfer voor het profielwerkstuk en het LOB dossier beoordeeld met 'onvoldoende', 'voldoende of 'goed'. Bij de andere vakken wordt een cijfer gegeven.

2.1.c. De normering van praktische opdrachten en het profielwerkstuk deelt de examinator vooraf mee. Het cijfer van het profielwerkstuk van havo en vwo wordt becijferd met een afgerond geheel getal.

2.1.d. Het profielwerkstuk heeft betrekking op tenminste één groot vak dat onderdeel uitmaakt van het eindexamenpakket van de leerling (voor de havo een vak van minimaal 320 uur en het vwo van minimaal 400 uur). Een profielwerkstuk kan ook in een eerder schooljaar gemaakt worden. Het is niet mogelijk een afgerond profielwerkstuk te herkansen. Voor de mavo omvat het profielwerkstuk minimaal 20 uur en voor de havo en vwo minimaal 80 uur.

2.2. Voortgangsoverzicht

De mavo 3 leerlingen krijgen tenminste vier keer per schooljaar een schriftelijk overzicht van de PTA cijfers voor het schoolexamen. De havo 4, vwo 4 en vwo 5 leerlingen krijgen ten minste vier keer per schooljaar een schriftelijk overzicht, waarvan twee keer per jaar een overzicht van de PTA cijfers voor het schoolexamen.

De mavo 4, havo 5 en vwo 6 leerlingen krijgen ten minste drie keer per schooljaar een schriftelijk overzicht van de PTA cijfers voor het schoolexamen.

In Magister worden de vorderingen bijgehouden, zodat leerlingen en ouders zich op de hoogte kunnen houden van de vorderingen.

2.3. Combinatiecijfer

Mavo

Dienstverlening en Producten (mavo)

Het vak Dienstverlening en Producten is opgesplitst in 3 delen.

Profielvak:

De leerling doet 2 verplichte modules. 1 module in leerjaar 3 en 1 module in leerjaar 4. Beide modules tellen voor 50% mee voor het eind SE cijfer. Samen 100%. Daarna doet de leerling een CSPE= Centraal schriftelijk en Praktisch Examen. Daar krijgt hij/zij een cijfer voor. Het gemiddelde cijfer van SE en CSPE wordt afgerond op een heel getal. Dit cijfer komt op de cijferlijst bij het diploma.

Beroepsgerichte keuzevakken:

De leerling kiest 2 beroepsgerichte keuzevakken.

De school biedt 3 beroepsgerichte keuzevakken aan.

Beroepsgericht keuzevak 1:

In leerjaar 3 doet de leerling 1 beroepsgericht keuzevak. Het eindcijfer van leerjaar 3 wordt afgerond op een geheel getal en is het definitieve SE eindcijfer voor dit beroepsgerichte keuzevak. Dit cijfer komt op de cijferlijst bij het diploma.

Beroepsgericht keuzevak 2:

In leerjaar 4 doet de leerling 1 beroepsgericht keuzevak. Het eindcijfer van leerjaar 4 wordt afgerond op een geheel getal en is het definitieve SE eindcijfer voor dit beroepsgerichte keuzevak. Dit cijfer komt op de cijferlijst bij het diploma.

Daarna wordt het combinatiecijfer berekend:

Voor het combinatiecijfer telt het afgeronde eindcijfer van het profiel vak dan 2 keer mee (omdat de leerling 2 beroepsgerichte keuzevakken heeft gedaan) en beide afgeronde eindcijfers voor de beroepsgerichte keuzevakken tellen ieder 1 keer mee.

Vervolgens de 4 cijfers optellen en delen door 4 en dan weer afronden op een geheel getal.

Slaag/zakregeling

Het cijfer voor het CSPE telt mee voor de 5,5 gemiddelde eis van de slaag/zakregeling. Het combinatiecijfer komt op de cijferlijst en telt mee bij de eindcijfers van de slaag/zakregeling.

Diploma gemengde of theoretische leerweg?

Een leerling met Dienstverlening en Producten in het pakket:

die slaagt met 6 vakken krijgt een diploma Gemengde leerweg.

die slaagt met 7 vakken krijgt een diploma Theoretische leerweg.

Havo-vwo

Het combinatiecijfer wordt voor havo en vwo gevormd uit de vakken CKV, levensbeschouwing, maatschappijleer en het cijfer voor het profielwerkstuk. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Alle vakken hebben weging 1. Het combinatiecijfer is het gewogen gemiddelde van genoemde eindcijfers.

Voor leerlingen die doorgestroomd zijn van havo naar het vwo bestaat het combinatiecijfer uit het cijfer van het profielwerkstuk (zie Artikel 2.8 Doorstroom naar een hoger niveau: op bladzijde 14).

Berekening

Bij de berekening van het combinatiecijfer wordt het berekende eindcijfer eerst afgekapt op 1 decimaal en daarna afgerond op een heel getal. Hierbij geldt dat een eindcijfer 5,45 afgekapt wordt naar een 5,4 wat afgerond een 5 is.

2.4. Schoolexamencijfer

Elk eindcijfer voor het schoolexamen is een gewogen gemiddelde. Zie voor de weging van een tentamen (havo 5, vwo 5 en vwo 6) of het percentage waarin een tentamen/toets meetelt (mavo, havo 4 en vwo 4) het betreffende PTA.

- 2.4.a. De schoolexamencijfers worden in één decimaal weergegeven. Hierbij geldt dat een 5,45 wordt afgerond naar een 5,5.
- 2.4.b. De beoordelingen voor die onderdelen waarvoor geen cijfer wordt gegeven dienen 'voldoende' dan wel 'goed' te zijn.
- 2.4.c. In het PTA staat in welk jaar en welke periode een vak moet zijn afgerond.
- 2.4.d. Voor een vak met alleen een schoolexamen wordt het schoolexamencijfer afgerond op een geheel getal. Dit cijfer is tevens het eindcijfer voor het examen voor dit vak.

Voor mavo, havo en vwo geldt dat het schoolexamencijfer en het cijfer voor het centraal schriftelijk beide even zwaar meetellen ter bepaling van het eindcijfer voor het examen, dat het gemiddelde is van het schoolexamencijfer en het centraal schriftelijk cijfer.

2.5. Rekentoets

Mavo en havo leerlingen die geen examen wiskunde afleggen maken de rekentoets uit het PTA rekenen. De rekentoets telt niet mee voor de slaag/zakregeling. Leerlingen hebben maximaal twee herkansingsmogelijkheden voor de toets, die los staan van het reguliere herkansingsbeleid.

2.6. Cijferlijst schoolexamen

Voor de cijfers naar DUO gaan krijgt de kandidaat ter controle een schriftelijk overzicht van de eindcijfers en andere beoordelingen voor het schoolexamen welke getekend is door de directeur en de examensecretaris. Bij de mavo ontvangen de leerlingen tevens een rapport met de behaalde cijfers van het laatste jaar.

De lijst van eindcijfers van het schoolexamen dient door de kandidaat getekend te worden voor akkoord. Voor bezwaren tegen een eindcijfer of een andere beoordeling uit het examenjaar heeft de kandidaat drie schooldagen de tijd. Bezwaren met onderbouwing worden schriftelijk voorgelegd aan de examencommissie. Dit kan per brief of via e-mail.

2.7. Overstap naar een lager niveau:

Algemeen

Bij een overstap naar een lager niveau is het niet mogelijk eerder behaalde cijfers met een omrekening te gebruiken bij de andere afdeling. Eerder gemaakt werk op een andere afdeling dient opnieuw beoordeeld te worden op het juiste niveau. Niet getoetste onderdelen dienen via een herstelprogramma ingehaald te worden. De heroverweging en/of herstelprogramma wordt voorgelegd aan de examencommissie.

3 havo naar 4 mavo

- Bij de vaststelling van de schoolexamencijfers voor 3 mavo wordt door de secties, met onderbouwing van volledige dekking van de stof, de toetsen uit havo 3 gebruikt voor de heroverweging. Indien er lacunes zijn, dan worden deze in overleg tussen de examencommissie, docent en leerling weggewerkt en getoetst.

5 vwo of 6 vwo naar 5 havo

- Bij de vaststelling van de schoolexamencijfers voor 4 havo wordt door de secties, met onderbouwing van volledige dekking van de stof, de tentamens uit vwo 4 en/of vwo 5 gebruikt voor de heroverweging. Indien er lacunes zijn, dan worden deze in overleg tussen de examencommissie, docent en leerling weggewerkt en getoetst.

2.8. Doorstroom naar een hoger niveau:

4 mavo naar 4 havo

- Indien een vak gevolgd wordt dat niet op de mavo gevolgd is dient de ontbrekende lesstof zo nodig ingehaald te worden.
- Vrijstelling wordt verleend voor vakken die op havo-niveau afgerond zijn.

5 havo naar 5 vwo

- Voor de gemiste tentamens uit vwo 4 wordt vrijstelling verleend. Indien er lacunes zijn die niet in vwo 5 of vwo 6 behandeld worden en niet op de havo aan de orde zijn geweest dan worden deze in overleg tussen examencommissie, docent en leerling weggewerkt en getoetst.
- Indien een vak gevolgd wordt dat niet op de havo gevolgd is, dient de ontbrekende lesstof ingehaald te worden. De ontbrekende tentamens dienen alsnog afgelegd te worden.
- Vrijstelling wordt verleend voor de vakken maatschappijleer, levensbeschouwing en CKV. Deze vakken tellen niet meer mee voor het combinatiecijfer.
- Vrijstelling wordt verleend voor vakken die op vwo-niveau afgerond zijn.
- Er kan alleen voor het profielwerkstuk vrijstelling verleend worden als dit op de havo op vwo-niveau afgerond is met een vak op vwo-niveau.

2.9. Doubleren

Bij doubleren komen alle in het gedoubleerde jaar behaalde cijfers te vervallen en dienen alle vakken opnieuw gevolgd te worden. Men valt in een nieuw 'cohort' en moet voldoen aan het voor het betreffende cohort vastgesteld PTA. Eventuele verschillen (discrepanties) tussen het oude en het nieuwe PTA cohort dienen weggewerkt te worden.

Uitzonderingen op bovenstaand zijn:

- 2.9.a. Voor in eerdere jaren afgesloten vakken (mavo 4, havo 5, vwo 5 en vwo 6): CKV, levensbeschouwing (havo-vwo) en maatschappijleer; die niet in dat jaar aangeboden worden, worden de eerder behaalde cijfers overgenomen.
- 2.9.b. Voor eerdere jaren gevolgde vakken geldt dat de behaalde cijfers overgenomen worden als er geen verschillen zijn in het PTA. Indien er wel verschillen zijn in het geldende PTA wordt voor de havo en het vwo alleen het eindcijfer overgenomen, wordt vrijstelling verleend op de onderliggende cijfers, en dienen discrepanties tussen het oude en het nieuwe PTA weggewerkt te worden. Voor de mavo wordt bij verschil in PTA de discrepanties in toetsen weggewerkt met een nieuw cijfer.
- 2.9.c. Voor in het te doubleren jaar afgesloten vakken zonder centraal schriftelijk examen geldt dat, indien hiervoor een voldoende gehaald is, dat vak niet opnieuw gedaan hoeft te worden.
- 2.9.d. Voor havo en vwo geldt dat indien het profielwerkstuk met een voldoende afgerond is deze niet nogmaals gedaan hoeft te worden, het mag wel. Bij een onvoldoende is het verplicht het profielwerkstuk opnieuw te doen. Bij het opnieuw doen van het profielwerkstuk moet worden gekozen voor een ander onderwerp en geldt dat hoogste van de twee cijfers geldt. Het is niet mogelijk het eerder gemaakte profielwerkstuk bij doubleren 'te verbeteren'.
- 2.9.e. Indien besloten is dat de leerling versneld examen mag doen in een vak dan blijven de schoolexamencijfers uit het gedoubleerde jaar voor dat vak staan. De leerling volgt voor dat betreffende vak het PTA uit de examenklas.
Opmerking: indien de leerling versneld examen gedaan heeft en doubleert vervalt het centraal schriftelijk examencijfer voor dit vak.
- 2.9.f. Het behaalde cijfer voor rekenen voor havo blijft staan. De leerling mag rekenen herkansen conform de regelgeving voor dat schooljaar.

Artikel 3. Herkansingen

3.1. Herkansingsmomenten

Herkansingsmogelijkheden 3 mavo 2022-2023:

- Na periode 1 kunnen twee toetsen uit periode 1 worden herkanst.
- Na periode 2, 3 en 4 kan telkens één toets worden herkanst uit de betreffende periode.
- Indien het cijfer voor maatschappijleer lager is dan 6,5, wordt verplicht een herkansing aangeboden (zie artikel 3.3 Verplicht aanbieden herkansing hieronder).

Herkansingsmogelijkheden 4 mavo schooljaar 2022-2023:

- Na periode 1 kan één toets worden herkanst uit periode 1.
- Na periode 2 kunnen twee toetsen worden herkanst uit periode 2.
- Na periode 3 kan één tentamen/toets worden herkanst uit periode 3.

Herkansingsmogelijkheden 4 havo, 4 vwo en 5 vwo schooljaar 2022-2023:

- Na periode 2 kan één tentamen worden herkanst uit tentamenweek semester 1.
- Na periode 4 kan één tentamen worden herkanst uit tentamenweek semester 2.

Herkansingsmogelijkheden 5 havo en 6 vwo schooljaar 2022-2023:

- Na periode 1 kan één tentamen worden herkanst uit tentamenweek periode 1.
- Na periode 2 kunnen twee tentamens worden herkanst uit tentamenweek periode 2.
- Na periode 3 kan één tentamen worden herkanst uit tentamenweek periode 3.

3.2. Herkansbaarheid

Niet herkansbaar zijn:

- mondelinge toetsen, ingehaalde tentamens, kijk en luistertoetsen, praktische opdrachten, het profielwerkstuk en voor havo en vwo deeltaetsen;
- tentamens waarvan in het PTA vermeld staat dat ze niet herkansbaar zijn;
- tentamens waarvoor het recht op herkansing is vervallen.

3.3. Verplicht aanbieden herkansing

Voor mavo 3 zal voor het vak maatschappijleer aan het einde van het schooljaar verplicht een herkansing aangeboden worden als het eindcijfer lager is dan 6,5. De stof van deze herkansing beslaat het hele jaar. Bij een herkansing telt het hoogste cijfer.

3.4. Cijfer na herkansing

Na een herkansing geldt voor een tentamen het hoogste van de twee cijfers. Wordt er vanwege een onregelmatigheid een maatregel opgelegd, dan geldt het cijfer van de maatregel als definitief cijfer: zie artikel 5.14 op bladzijde 22.

3.5. Aanmelden

Het opgeven voor een herkansing van het schoolexamen of centraal examen geschiedt bij de teamleider bovenbouw op de door de teamleider vooraf meegedeelde aangegeven wijze.

3.6. Geen herkansing

Het recht op herkansing vervalt:

- na een maatregel bij een onregelmatigheid zoals fraude of ongeoorloofd verzuim bij een tentamen (zie Artikel 5 op bladzijde 20). Voor havo / vwo geldt dat voor een niet gemaakt tentamen de herkansing gebruikt moet worden om het gemiste tentamen in te halen. Voor de mavo geldt dat als aan het eind van de periode een toets niet is ingehaald de leerling de herkansing gebruikt om de gemiste toets in te halen. Voor beide afdelingen geldt dat als er meerdere tentamens (havo/vwo) / toetsen (mavo) niet zijn gemaakt, dan kan de directeur een 1.0 toewijzen.
- indien een leerling een herkansing mist door ziekte of een andere reden vervalt het recht op herkansing in die periode of dat semester.

voor mavo 3 en mavo 4 leerlingen:

- voor een tentamen als in die periode meer dan zes ongeoorloofde absenties in de betreffende periode voor alle vakken bij elkaar zijn;
- indien er meer dan 3 tentamens verplicht moet worden ingehaald wegens ziekte of andere geldige reden.

voor havo 4, vwo 4 en vwo 5 leerlingen:

- voor een tentamen voor een specifiek vak als in de betreffende periodes (1 en 2 voor tentamenweek semester 1; 3 en 4 voor tentamenweek semester 2) meer dan vier ongeoorloofde absenties voor alle vakken bij elkaar zijn;
- indien een ander tentamen verplicht moet worden ingehaald wegens ziekte of andere geldige reden.

voor havo 5 en vwo 6 leerlingen:

- voor een tentamen als in die periode meer dan drie ongeoorloofde absenties in de betreffende periode voor alle vakken bij elkaar zijn;
- indien een ander tentamen verplicht moet worden ingehaald wegens ziekte of andere geldige reden.

In bijzondere gevallen kan, na behandeling in de examencommissie, de directeur uitzondering maken op de genoemde voorwaarden voor geen herkansing.

Artikel 4. Ziekte en overmacht

4.1. Geoorloofd afwezig

Is een kandidaat tijdens het examen, een tentamenweek of tijdens een andere (PTA) toets ziek en daardoor afwezig of is de kandidaat afwezig door overmacht, dan moeten de ouders of verzorgers dit vooraf telefonisch aan de school melden. Bij meerderjarigheid dient de kandidaat dit zelf onmiddellijk vooraf telefonisch te melden. Ziekmelding of afmelding achteraf is niet mogelijk (tenzij er sprake is van aantoonbare overmacht waardoor de school op geen enkele wijze bereikt kon worden).

4.2. Ongeoorloofd afwezig

Is de afwezigheid van een kandidaat niet gemeld volgens artikel 4.1, dan heeft de kandidaat ongeoorloofd verzuimd. Er is dan sprake van een onregelmatigheid (zie Artikel 5 op bladzijde 20).

4.3. Inleveren werk

Indien een leerling door ziekte of overmacht niet in staat is werk op tijd in te leveren dan moeten de ouders of verzorgers dit vooraf telefonisch aan de school melden. Bij meerderjarigheid dient de kandidaat dit zelf onmiddellijk vooraf telefonisch te melden. Ziekmelding of melding van overmacht achteraf is alleen mogelijk indien de school gesloten is ten tijde van het inlevermoment en dient binnen een uur te gebeuren nadat de school weer open is. Wordt niet aan bovenstaande voldaan dan volgt een maatregel (zie Artikel 5 op bladzijde 20).

4.4. Inhalen toets

Gemiste tentamens, deelttoetsen en -opdrachten (havo en vwo) of praktische opdrachten door aangetoonde ziekte of overmacht moeten ingehaald worden. Dit kan alleen wanneer aan artikel 4.1 is voldaan. In Magister wordt "Inh" genoteerd. Uiterlijk 5 schooldagen na ziekte meldt de mavo leerling zich bij de examencommissie en de havo en vwo leerling zich bij de docent waarna de gemiste PTA-toets wordt ingehaald op een door de school (of de docent) te bepalen moment.

4.5. Inhalen (her)examen

Zie Eindexamenbesluit VO, Verhinderingscentraal examen.

4.6. Uitzonderingen

De schoolleiding kan met individuele leerlingen een aparte regeling treffen in voorkomende gevallen, dit ter beoordeling van de schoolleiding. De examencommissie kan op voordracht van een deskundige of het ZAT dispensatie verlenen voor het volgen van (onderdelen van) een vak.

4.7. Ziek tijdens toets

Een leerling die tijdens een tentamen aantoonbaar ziek wordt meldt dit direct aan de docent of surveillant en levert het gemaakte werk in. Vervolgens meldt de leerling zich direct bij de teamleider of bij afwezigheid bij de teamondersteuner of examensecretaris. Indien niet komt vast te staan dat de leerling inderdaad ziek is dan is er sprake van een onregelmatigheid (zie Artikel 5 op bladzijde 20).

4.8. Dispensatie

Voor leerlingen die het vak Lichamelijke Opvoeding (LO) vanwege een beperking niet kunnen volgen, kan een speciaal individueel PTA programma worden opgesteld of geheel vrijstelling worden aangevraagd bij de inspectie. Dit in overleg met de examencommissie, de afdelingsleider, het ZAT en de docent LO.

Artikel 5. Onregelmatigheden

5.1. Algemeen

In artikel 6 van het algemeen deel Examenreglement is vermeld op welke wijze gehandeld wordt inzake onregelmatigheden. Alleen de directeur kan een maatregel opleggen zoals beschreven in artikel 6 van het algemeen deel Examenreglement.

In dit schooldeel worden enkele onregelmatigheden nader toegelicht.

5.2. Gedrag

De kandidaat gedraagt zich tijdens de afname van een schoolexamenonderdeel zoals redelijkerwijs verwacht kan worden. De kandidaat werkt rustig en geconcentreerd. De kandidaat verstoort op geen enkele manier de rust tijdens de examenzitting en de concentratie van zijn of haar medeleerlingen. Tijdens de afname mag er niet worden gesproken. Indien er iets is, geldt dat de hand zichtbaar omhoog gehouden wordt. De surveillant zal dan naar de kandidaat komen en vragen wat er aan de hand is.

5.3. Hulpmiddelen

De kandidaat mag geen papier, andere hulpmiddelen of informatiedragers, tabellen en boeken, mobiele communicatiemiddelen zoals smartphone of smartwatch, jassen en tassen meenemen in de ruimte van het (school)examen. Met uitzondering van hulpmiddelen die zijn voorgeschreven of toegestaan zoals in het PTA vermeld staat. Het niet voldoen aan deze bepaling wordt gezien als een onregelmatigheid.

De kandidaat is verplicht voorafgaand aan het (school)examen te controleren of zelf meegebrachte toegestane hulpmiddelen 'schoon' zijn. Dat wil zeggen dat er op geen enkele manier aanleiding zou kunnen zijn voor een onregelmatigheid.

5.4. Onregelmatigheid

De surveillant of docent noteert elke onregelmatigheid in het proces verbaal en meldt dit, indien mogelijk met bewijs, direct bij de examencommissie. Ook een leerling kan een onregelmatigheid tijdens of van het tentamen, indien mogelijk met bewijs, melden bij de examencommissie.

TE LAAT KOMEN

5.5. Aanvang

De kandidaat is bij elk examenonderdeel zo mogelijk 15 minuten vóór aanvang aanwezig.

5.6. Luistertoetsen en mondelinge tentamens

Bij luistertoetsen en mondelinge tentamens wordt de kandidaat na aanvang niet meer toegelaten. De afwezigheid van de kandidaat geldt dan als ongeoorloofd verzuim (zie artikel 5.9 en artikel 5.10).

5.7. Schriftelijke tentamens

Bij schriftelijke tentamens wordt de kandidaat tot maximaal 20 minuten na aanvang nog toegelaten. De kandidaat krijgt geen compensatietijd. Is de kandidaat later dan 20 minuten, dan telt de afwezigheid als ongeoorloofd verzuim (zie artikel 5.9 en artikel 5.10). De kandidaat mag pas na 50 minuten na aanvang van de toets de klas verlaten.

5.8. Registratie laatkomers

De school registreert en behandelt laatkomers verder op de gebruikelijke manier.

ONGEORLOOFD VERZUIM

5.9. Ongeoorloofd verzuim begripsbepaling

Ongeoorloofd verzuim (spijbelen) is verzuim zonder een geldige reden. Dit ter beoordeling van de examencommissie.

5.10. Procedure ongeoorloofd verzuim

Als een leerling een examenonderdeel ongeoorloofd verzuimd heeft, wordt dit voorgelegd aan de examencommissie. In de regel kent de directeur het cijfer 1,0 toe. Inhalen van een ongeoorloofd verzuimd examenonderdeel is niet mogelijk, herkansen ook niet. De school registreert en behandelt verzuimers verder op de gebruikelijke manier.

WANGEDRAG EN FRAUDE

5.11. Wangedrag begripsbepaling

Wangedrag is elke vorm van gedrag anders dan bedoeld in artikel 5.2.

5.12. Fraude begripsbepaling

Fraude (of bedrog) bij een examenonderdeel is elke vorm van gedrag dat erop gericht is op een oneerlijke of oneigenlijke manier de beoordeling van dat onderdeel gunstig te beïnvloeden. Bijvoorbeeld: mobiele communicatieapparatuur bij je hebben, spieken, dingen gebruiken die niet zijn toegestaan, werken op een manier die niet is toegestaan, plagiëren (zie bijlage plagiaat: andermans werk vrijwel letterlijk en zonder bronvermelding overnemen en presenteren als eigen werk; knip- en plakwerk van internet).

5.13. Wangedrag of fraude tijdens tentamen

Wangedrag of fraude wordt voorgelegd aan de examencommissie. Bij wangedrag of fraude wordt één of meer van de maatregelen genoemd in artikel 6 van het algemene deel genomen. Dit ter beoordeling van de examencommissie en de directeur.

5.14. Wangedrag of fraude tijdens herkansing

Wanneer wangedrag of fraude bij een herkansing wordt geconstateerd, wordt dit voorgelegd aan de examencommissie. Voor het definitieve PTA cijfer voor de PTA-toets wordt in de regel het cijfer 1,0 toegekend (waarbij het eerder behaalde cijfer komt te vervallen). Dit ter beoordeling van de examencommissie en de directeur.

OVERIGE ONREGELMATIGHEDEN

5.15. Overschrijden inleverdatum

Als een leerling een praktische PTA opdracht of het profielwerkstuk niet op tijd voor de (eind)beoordeling inlevert, moet de examinerator dat aan de examencommissie melden. Er zal één van de maatregelen genomen worden zoals genoemd in artikel 6.2 van het Algemeen ZAAM-Examenreglement op bladzijde 31. Dit ter beoordeling van de examencommissie en de directeur.

5.16. Afwezig bij inhaalmoment

Indien een leerling een PTA-toets gemist heeft en op het afgesproken inhaalmoment niet aanwezig is, kan de PTA-toets niet meer ingehaald worden. Voor het PTA cijfer voor de PTA-toets wordt in de regel het cijfer 1,0 toegekend. Bij hoge uitzondering kan de directeur een extra inhaalmoment toekennen.

5.17. Overige onregelmatigheden

Bij alle overige, niet in dit reglement omschreven onregelmatigheden handelt de examencommissie en de directeur, in overleg met de betrokken docent en surveillant, naar bevinding van zaken en in de geest van dit reglement, ook als de onregelmatigheid pas na afloop van het betreffende onderdeel van het schoolexamen wordt ontdekt.

Artikel 6. Afwijkend examen doen

De wet kent een aantal mogelijkheden om afwijkend examen te doen. In alle gevallen dient overlegd te worden met de Inspectie. Het is aan het directeur om te besluiten of een leerling op een afwijkende manier examens kan afleggen. Niet alle mogelijkheden om afwijkend examen te doen hoeft de school aan te bieden.

6.1. Versneld examen

Het is bij het Comenius Lyceum Amsterdam mogelijk versneld examen te doen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken, op voordracht van de betreffende sectie(s) bij de examencommissie. De leerling, of bij minderjarigheid de wettelijke vertegenwoordiger, dient dit verzoek per mail in bij de examencommissie voor 23 september van het schooljaar waarin het versneld examen wordt afgelegd.

Hierbij gelden twee voorwaarden:

- De leerling heeft als overgangscijfer naar het betreffende leerjaar 8,0 of hoger voor dit vak;
- Het verzoek dient vergezeld te gaan van een positief advies van de vakdocent.

De examencommissie besluit hierover na overleg met de vakdocent(en) en informeert alle betrokkenen voor 1 oktober van het betreffende schooljaar over het besluit.

Het schoolexamen in het vak dient volledig afgesloten te zijn voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt. Een toelatingstest kan onderdeel uitmaken van de toetsing voor geschiktheid. De leerling dient te voldoen aan het PTA en alle PTA toetsen af te leggen.

Voor het continueren van het versneld examen is handhaving van het niveau vereist. Indien de kandidaat zich op enig moment tijdens het versneld examen niet aan de verplichtingen houdt, zal de examencommissie beslissen over het continueren van het versneld examen doen.

Een kandidaat die versneld examen doet heeft dezelfde rechten en plichten met betrekking tot het examen en de herkansingsmogelijkheden als een reguliere examenkandidaat. Indien de kandidaat die versneld examen doet in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het vierde of vijfde leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Indien een leerling doubleert en besloten wordt tot versneld examen is het aan het bevoegd gezag om ontheffing te verlenen voor dat vak voor de regel dat bij doubleren alle behaalde cijfers komen te vervallen en alle vakken opnieuw gedaan moeten worden. Zie voor doubleren *tijdens* het versneld examen doen artikel 2.9 Doubleren op bladzijde 15.

6.2. Gespreid examen

Alleen in bijzondere gevallen is het mogelijk gespreid examen te doen. Dit kan alleen met een verklaring van een bevoegd deskundige of het ZAT (Zorg Advies Team). Het bevoegd gezag neemt het besluit tot gespreid examen in ieder geval voor aanvang van het eerste tijdvak van het eerste schooljaar van het gespreid examen. Bij gespreid examen heeft de kandidaat in het 1e én in het 2e schooljaar recht op één herkansing. Deze twee herkansingen kunnen niet beide tegelijk opgenomen worden in één van de afzonderlijke schooljaren van het gespreid examen¹.

De vakken waarin examen gedaan wordt in het tweede examenschooljaar vallen onder het oude cohort tenzij in onderling overleg anders besloten wordt. Indien voor een examenvak in het tweede examenschooljaar een bezemexamen in het eerste schooljaar afgenomen is, dient examen gedaan te worden in het nieuwe examenprogramma.

6.3. Examen op ander niveau

Leerlingen kunnen alle vakken min één op een hoger niveau volgen en afsluiten. Elk vak dat op een hoger niveau is afgesloten wordt vermeld op de cijferlijst en het diploma. Als de leerling na het afronden van het eindexamen doorstroomt naar het hogere niveau, wordt vrijstelling verleend voor het vak of de vakken die al op dat niveau zijn afgerond.

Terugvaloptie

De leerling die in een vak eindexamen heeft afgelegd op een hoger niveau kan alsnog eindexamen doen in dat vak op het niveau van de schoolsoort of leerweg waarvoor de leerling is ingeschreven, ongeacht het behaalde resultaat. Deze mogelijkheid wordt niet als herkansing gezien. Als je terugvalt naar het eigen niveau, vervalt het cijfer op hoger niveau, ook al is dat een hoger cijfer. Bij terugval moet het PTA voor het lagere niveau afgerond zijn.

¹ Indien overheidswege een andere regelgeving is over het aantal te herkansen examens geldt die regeling.

6.4. Extra vak voor examen

Voor de mavo is een 7^e vak verplicht. Het is ook mogelijk voor havo en vwo om in een extra vak examen te doen. Het Comenius Lyceum Amsterdam biedt in het schooljaar 2022-2023 (nog) niet de mogelijkheid om voor havo of vwo op reguliere basis een extra vak te volgen. Wel kan, mits uiterlijk begin december van het schooljaar aangevraagd en met toestemming van het bevoegd gezag, in een extra vak staatsexamen afgelegd worden. Te denken valt aan bijvoorbeeld Turks als de moedertaal Turks is. Dit vak telt als extra vak mee voor de zak slaag regeling. Het is mogelijk bij de zak slaag regeling dit vak de plaats in te laten nemen van een ander vak binnen het profiel, mits dit niet strijdig is met het gekozen profiel en geen kernvak is (Nederlands, Engels, wiskunde).

Extra vak op lager niveau

Havo en vwo leerlingen kunnen extra vakken volgen op een lager niveau, bijvoorbeeld een praktijk- of beroepsgericht vak van het vmbo. Deze vakken tellen niet mee in de uitslagbepaling. Het behaalde cijfer wordt niet op de cijferlijst vermeld, maar kan wel een plek krijgen in een plusdocument van de leerling.

6.5. Extra tijd voor examen

Als er vóór 1 maart in het examenjaar aangetoond is dat er sprake is van een handicap of beperking, bijvoorbeeld dyslexie of dyscalculie, taalontwikkelingsstoornis, faalangst of autisme, et cetera dan kan het bevoegd gezag bij het examen rekening houden met je persoonlijke situatie en besluiten 30 minuten extra tijd te geven en/of vragen uit te werken op een aangepaste computer. Zie voor de volledig lijst en voorwaarden artikel 17 van het Algemeen ZAAM examenreglement op bladzijde 33.

6.6. Aangepast examen

Voor slechtzienden en blinden is er de mogelijkheid een aangepast examen te doen op de computer. Voor slechthorenden en leerlingen met een fysieke beperking besluit de directeur of het mogelijk is, en zo ja hoe, er gebruik gemaakt kan worden van de mogelijkheid op een aangepaste wijze examen af te leggen.

Artikel 7. Bezwaar en beroep

7.1. Schoolexamen

Indien een kandidaat na inzage het niet eens is met de beoordeling van een tentamen en niet met de vakdocent tot overeenstemming komt kan de kandidaat schriftelijk bezwaar aantekenen bij de examencommissie. De directeur neemt op advies van de examencommissie een besluit waartegen de kandidaat in beroep kan gaan bij de Commissie van beroep van ZAAM.

7.1.a. Bezwaar aantekenen

Indien een leerling, na inzage en overleg met de (vak)docent, het niet eens is met de beoordeling van het gemaakte werk kan de leerling binnen drie schooldagen na inzage gemotiveerd bezwaar aantekenen bij de examencommissie. Ook kan een leerling een onregelmatigheid tijdens of van het tentamen, indien mogelijk met bewijs, melden bij de examencommissie. Bezwaar aantekenen of een onregelmatigheid melden kan schriftelijk maar ook per e-mail. Hierin moet naast het bezwaar of melding van de onregelmatigheid tenminste de naam en klas van de leerling, het betreffende vak, de PTA-toets en de toetsdatum, en de naam van de betreffende docent of surveillant vermeld zijn. De ontvangst van het bezwaar of melding wordt door de examencommissie schriftelijk bevestigd.

7.1.b. Besluitprocedure

Voor de examencommissie een beslissing neemt inzake een onregelmatigheid of bezwaar, heeft de leerling de mogelijkheid met de directeur en of examencommissie te spreken over de onregelmatigheid. De leerling kan een meerderjarige aanwijzen die bij dat gesprek helpt. Het gesprek vindt achter gesloten deuren plaats. De examencommissie zal onderzoek doen bij de afnemer van de PTA-toets en eventueel overige betrokken raadplegen en kan, bij onduidelijkheid, eventueel hulp van een andere vakdocent inroepen. Indien een leerling bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een lid van de examencommissie is betrokken, neemt het betrokken lid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.

De directeur deelt de leerling, na besluitvorming, de beslissing schriftelijk mee onder vermelding artikel 7.1.c voor het aantekenen van beroep. De inspectie krijgt een afschrift van deze mededeling en als de leerling minderjarig is krijgen de ouders of verzorgers ook een afschrift.

7.1.c. Beroep aantekenen

De leerling kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan. Zie hiervoor het Algemeen ZAAM-Examenreglement: artikel 7, Commissie van Beroep, bladzijde 32.

7.2. Centraal examen

Indien een eindexamenkandidaat na inzage het niet eens is met de beoordeling van een examen kan de kandidaat dit geschil schriftelijk bij de directeur kenbaar maken.

7.2.a. Bezwaar aantekenen

Als de eindexamenkandidaat aannemelijk kan maken dat er een aanwijsbare fout bij de correctie is gemaakt, zet eindexamenkandidaat de argumenten over vernomen fouten op papier en tekent bij de directeur bezwaar aan tegen de uitslag.

7.2.b. Besluitprocedure

De directeur verzoekt de 1^e corrector of op grond van deze argumenten of naar de mening van de 1^e corrector een aanpassing van de score aan de orde is.

De 1^e corrector neemt contact op met de 2^e corrector, geeft aan welke argumenten de leerling heeft en waarom de 1^e corrector deze wel of geen reden vindt voor aanpassing van de score. Beide correctoren voeren over het geschil gemotiveerd overleg. De uitkomst van dit overleg wordt schriftelijk vastgelegd (kan in een mailbericht) en wordt gedeeld met de directeur.

- Overeenstemming aanpassing van de score

Alleen als beide correctoren in overleg met elkaar tot de conclusie komen dat de score moet worden aangepast, wordt deze aangepast.

De directeur (in samenwerking met de examensecretaris) past de uitslag aan. DUO/Examendiensten en de inspectie van het onderwijs worden op de hoogte gesteld van een eventueel nieuw vastgesteld cijfer. De Inspectie zal in deze situatie altijd contact opnemen met de 2e corrector en de directeur van de desbetreffende school om na te gaan of de 2e corrector niet onder druk is gezet.

- Overeenstemming geen aanpassing van de score

Als de correctoren beiden van mening zijn dat de score niet dient te worden aangepast, laat de directeur dat schriftelijk aan de leerling weten.

- Geen overeenstemming over wel/geen aanpassing van de score
Indien de correctoren van mening verschillen over het al dan niet aanpassen van een score, kunnen de directeuren van de beide scholen in overleg met elkaar twee nieuwe correctoren aanstellen om het werk te beoordelen die niet direct betrokken zijn bij de eerste beoordeling. Op basis van de nieuwe beoordeling stelt de directeur het cijfer vast. Deze correctoren zijn bevoegd voor het examenvak en hebben zelf een eindexamenklas.

ALGEMEEN ZAAM EXAMENREGLEMENT 2022-2023

Het algemene ZAAM-examenreglement beschrijft de door de VO-Raad noodzakelijk geachte onderdelen van het examenreglement² die voor elke school gelijk zijn. Naast dit algemene ZAAM-examenreglement is elke ZAAM-school verplicht een schoolexamenreglement op te stellen waarin ten minste de door de VO-Raad als noodzakelijk aangemerkte onderdelen worden uitgewerkt die om een schoolspecifieke invulling vragen³. Samen vormen deze documenten het examenreglement van de school.

- 1.** Te allen tijde geldt dat het Eindexamenbesluit VO leidend is.
- 2.** In gevallen waarin het Eindexamenbesluit VO en/of het examenreglement niet voorzien beslist de directeur.
- 3.** Het opstellen van een examenreglement is wettelijk verankerd in artikel 31 van het Eindexamenbesluit VO. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor het vaststellen van het examenreglement. De medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht op het examenreglement.
- 4.** Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden jaarlijks door de directeur voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en actief verstrekt of toegezonden aan de kandidaten.
- 5.** Elke school heeft een examencommissie en één of meerdere examensecretarissen.
 - 5.1. De examencommissie bestaat uit een oneven aantal leden (tenminste drie). Leden van het bevoegd gezag, de directeur, leden van de MR, leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers kunnen geen deel uitmaken van de examencommissie. De examencommissie heeft in ieder geval de volgende taken en verantwoordelijkheden:
 - a. Het jaarlijks opstellen van een voorstel examenreglement.
 - b. Het jaarlijks opstellen van een voorstel PTA.
 - c. Het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen.
 - d. Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen.
 - 5.2. De directeur wijst één of meerdere personeelsleden aan tot examensecretaris van het eindexamen. De examensecretaris heeft in ieder geval de volgende taken:
 - a. Het ondersteunen van de directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen.
 - b. Het ondersteunen van de directeur bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA.
 - c. Het ondersteunen en begeleiden van docenten in het opstellen en uitvoeren van het PTA.
 - d. Het verstrekken van overzichten van de schoolexamenresultaten.

² Zie checklist VO-Raad: : https://www.vo-raad.nl/system/downloads/attachments/000/000/641/original/Checklist_1_Examenreglement_2022-2023.pdf?1649151596

³ Deze staan beschreven in de notitie 'Richtlijn Examenreglement'.

- e. Het (samen met de directeur) tekenen van de overzichten en de eindbeoordeling van het schoolexamen.
- f. Het (samen met de directeur) vaststellen van de uitslag van het eindexamen.
- g. Het, evenals de directeur, tekenen van de diploma's en cijferlijsten

Overige taken en verantwoordelijkheden die het bevoegd gezag aan de examencommissie dan wel de examensecretaris heeft gegeven en die van belang zijn voor de uitvoering van het examenproces worden vastgelegd in het schoolspecifieke deel van het examenreglement.

- 6.** Bij onregelmatigheden⁴ kan alleen de directeur maatregelen nemen en mogen er geen andere maatregelen worden genomen dan de sanctiemogelijkheden genoemd in artikel 5 van het Eindexamenbesluit VO:

- 6.1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
- 6.2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de reken-toets of het centraal examen
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

- 6.3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
- 6.4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.
- 6.5. In overeenstemming met artikel 30a van de wet op het voortgezet onderwijs wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog

⁴ Voorbeelden van onregelmatigheden zijn (niet-limitatief): ongeoorloofd verzuim, fraude, (gelegenheid geven tot) spieken, niet tijdig inleveren of afronden van examenonderdelen, gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen en plagiaat plegen.

in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

- 7.** De Commissie van Beroep bestaat uit Mevr. Mr. S. Stokman, voorzitter; de leden drs. P. Delsing en J. Pols Paardekooper. Ambtelijk secretaris is mevr. Mr. R. Steinvooft. Het adres is: Commissie van Beroep van Stichting ZAAM, postbus 12426, 1100 AK Amsterdam. Wat betreft de procedure bij de Commissie van Beroep, geldt de regeling Beroep tegen Examenbeslissingen van Stichting ZAAM. Informatie hierover staat vermeld op de website, [in de Regeling Beroep tegen Examenbeslissingen](#).
- 8.** Deelname aan de geplande toetsen uit het programma van toetsing en afsluiting is verplicht.
- 9.** Het inleveren van werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de deadline is verplicht.
- 10.** Het afgerond hebben van het schoolexamen geldt als voorwaarde voor toelating aan het centraal examen in het betreffende vak. In het geval van schriftelijke examens geldt als voorwaarde voor toelating tot het centraal examen dat het schoolexamen volledig is afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak. In het geval van flexibele digitale examens BB KB geldt dat het schoolexamen in het betreffende tijdvak is afgesloten voor het centraal examen.
- 11.** Vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld dienen uiterlijk 10 dagen voor aanvang van het eerste tijdvak te zijn afgesloten.
- 12.** Voor de aanvang van het centraal examen ontvangt de kandidaat als formele afronding van het schoolexamen een overzicht per vak van de resultaten van alle onderdelen en de eindbeoordeling van het schoolexamen, dat is getekend door de directeur en de examensecretaris. De kandidaat tekent voor ontvangst.
- 13.** Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, wordt een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
- 14.** Conform artikel 47 van het Eindexamenbesluit VO wordt het eindcijfer eindexamen uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
- 15.** Het centraal examenwerk wordt tenminste zes maanden na afname bewaard op school.
- 16.** Conform artikel 37a van het Eindexamenbesluit VO is het mogelijk voor leerlingen om toegelaten te worden tot het centraal examen in een eerder leerjaar:

- 16.1. Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
 - 16.2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
 - 16.3. Artikel 49, zevende lid en artikel 50, vijfde lid uit het Eindexamenbesluit VO zijn van overeenkomstige toepassing.
 - 16.4. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
 - 16.5. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.
- 17.** Conform artikel 55 van het Eindexamenbesluit VO kan de directeur een afwijkende wijze van examineren toestaan:
- 17.1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
 - 17.2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen of de rekentoets in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a. genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
 - 17.3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

- 17.4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
- 17.5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Bijlagen

Zak-slaag regeling

VMBO/MAVO

Een leerling met Dienstverlening en Producten in het pakket die slaagt met 6 vakken krijgt een diploma Gemengde leerweg. Een leerling die slaagt met 7 vakken krijgt een diploma Theoretische leerweg.

Je bent geslaagd voor het vmbo/mavo als je aan alle onderstaande eisen voldoet.

Theoretische leerweg (VMBO-TL)

1. Gemiddeld cijfer centrale eindexamens

Het gemiddelde cijfer van de centrale eindexamens is 5,5 of hoger.

2. Cijfer Nederlands

Het eindcijfer voor Nederlands is afgerond een 5 of hoger.

3. Eindcijfers alle examenvakken

Voor de eindcijfers en afzonderlijke keuzevakken is geen cijfer lager dan een 4.

Daarnaast geldt:

- alle eindcijfers en je combinatiecijfer zijn 6 of hoger OF
- je hebt één 5 en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger OF
- je hebt één 4, een 7 of hoger en al je andere cijfers zijn een 6 of hoger OF
- je hebt twee maal een 5, een 7 of hoger en alle cijfers zijn een 6 of hoger.

4. Kunstvakken I inclusief CKV en Lichamelijke opvoeding

Voor Kunstvakken I, inclusief CKV en Lichamelijke opvoeding, heb je een 'voldoende' of 'goed'.

5. Profielwerkstuk

Voor het profielwerkstuk heb je een 'voldoende' of 'goed'.

6. Loopbaandossier

Je hebt het loopbaandossier gemaakt volgens het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA).

Gemengde leerweg (VMBO-GL)

1. Gemiddeld cijfers centrale (praktijk)examens

Het gemiddelde cijfer van de centrale (praktijk)examens is 5,5 of hoger.

2. Cijfer Nederlands

Het eindcijfer voor Nederlands is afgerond een 5 of hoger.

3. Eindcijfers alle examenvakken

Voor de eindcijfers en afzonderlijke keuzevakken is geen cijfer lager dan een 4.

Daarnaast geldt:

- alle eindcijfers en je combinatiecijfer zijn 6 of hoger OF
- je hebt één 5 en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger OF
- je hebt één 4, een 7 of hoger en al je andere cijfers zijn een 6 of hoger OF
- je hebt twee maal een 5, een 7 of hoger en alle cijfers zijn een 6 of hoger.

4. Kunstvakken I inclusief CKV en Lichamelijke opvoeding

Voor Kunstvakken I, inclusief CKV en Lichamelijke opvoeding, heb je een je een 'voldoende' of 'goed'.

5. Profielwerkstuk

Voor het profielwerkstuk heb je een je een 'voldoende' of 'goed'.

6. Loopbaandossier

Je hebt het loopbaandossier gemaakt volgens het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA).

HAVO en VWO

Je bent geslaagd voor het havo of het vwo als je aan alle onderstaande eisen voldoet:

1. Gemiddeld cijfer eindexamens

Het gemiddelde cijfer van de eindexamens is 5,5 of hoger.

2. Kernvakken

Voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde heb je hoogstens één 5 als eindcijfer (de overige kernvakken zijn een 6 of hoger).

Voor havo kandidaten met het profiel C&M geldt:

- Het vak wiskunde is niet verplicht in dit profiel. Heeft een kandidaat geen wiskunde gekozen in het profiel dan bestaan de kernvakken uit Nederlands en Engels.
- Indien geen wiskunde in het profiel gekozen is dan dient de Rekentoets afgelegd te zijn.

3. Eindcijfers alle examenvakken

Voor de eindcijfers en het combinatiecijfer is geen cijfer lager dan een 4.

Daarnaast geldt:

- alle eindcijfers zijn 6 of hoger OF
- je hebt één 5 en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger OF
- je hebt één 4 en al je andere cijfers zijn een 6 of hoger én het gemiddelde van al je eindcijfers is een 6 of hoger (twee compensatiepunten) OF
- je hebt twee maal een 5 en alle cijfers zijn een 6 of hoger én het gemiddelde van al je eindcijfers is een 6 of hoger (twee compensatiepunten) OF
- je hebt één 4 en één 5 en alle cijfers zijn een 6 of hoger én het gemiddelde van al je eindcijfers is een 6 of hoger (drie compensatiepunten).

4. Lichamelijke opvoeding

Het vak lichamelijke opvoeding is afgesloten met 'voldoende' of 'goed'.

Plagiaatregeling

Definitie

Plagiëren is:

- het overnemen van stukken, gedachten, redeneringen van anderen en deze laten doorgaan voor eigen werk;
- stukken van internet vrijwel letterlijk en zonder bronvermelding overnemen en presenteren als eigen werk dan wel knip- en plakwerk van internet.

Bronvermelding

Bij overgenomen werk van anderen dient duidelijk de bronvermelding aangegeven te worden in de internationale APA-stijl (American Psychological Association). MS-Word heeft een ingebouwde bronvermelding dat hieraan voldoet.

Een advies is om letterlijk overgenomen tekst te markeren door in te springen dan wel cursief weer te geven en tussen enkele quotes weer te geven.

Plagiaatcheck

Elk werkstuk dient in MS-Word ingeleverd te worden. Magister en andere elektronische leeromgevingen, hebben een ingebouwde plagiaatcheck. Ook kan een werkstuk op internet gecontroleerd worden op plagiaat.

Om te bepalen of iets plagiaat is wordt onderstaande regel gehanteerd:

1. Een detectie van meer dan 15% wordt gekenmerkt als plagiaat.
2. Een detectie van tussen de 10 en de 15 % is twijfelachtig, de docent zal nader onderzoek doen naar de ernst en waar de plagiaat geconstateerd is.
3. Een detectie van 10% of lager is goed.

Vaststellen plagiaat

Voor werkstukken is het soms belangrijk om bronnen over te nemen en gegevens of methodes te gebruiken uit een of meerdere publicaties: dit mag alleen met bronvermelding. Ook wordt soms aanbevolen de opdrachtbeschrijving letterlijk over te nemen.

In bovenstaande gevallen kan er een detectie van meer dan 10% plagiaat plaatsvinden maar is er geen sprake van plagiaat.

Er is wel sprake van plagiaat als stukken overgenomen zijn zonder bronvermelding. Er is overduidelijk sprake van plagiaat als meetgegevens van anderen overgenomen zijn; als de interpretatie of een beschrijving in eigen woorden letterlijk overeenkomt of als samenvattingen of conclusies geheel of grotendeels overgenomen zijn.

Maatregelen

Indien door de docent plagiaat geconstateerd wordt zal dit voorgelegd worden aan de examencommissie die zal bekijken of er inderdaad sprake is van fraude. Indien de examencommissie ook van mening is dat er fraude gepleegd is zal zij de directeur adviseren om een van de maatregelen te nemen zoals benoemd sanctiemogelijkheden in artikel 5 van het Eindexamenbesluit VO.

Waarschuwing

Gebleken is dat het regelmatig voorkomt dat leerlingen, om elkaar uit de brand te helpen als een account niet toegankelijk is, elkaars wachtwoorden delen. Hierdoor kan gemakkelijk, zonder dat de eigenaar het doorheeft, door een medeleerling plagiaat gepleegd worden. Indien onvoldoende helder is wie van beiden plagiaat gepleegd heeft zijn beiden schuldig aan plagiaat. Deel je wachtwoord nooit met medeleerlingen.